

သဘောထား ထုတ်ပြန်ချက်

နိုင်ငံတကာ အမျိုးသမီးများနေ့၊ ချင်းမိုင်မြို့၊ မတ်လ ၈ရက်၊ ၂၀၁၄ ခုနှစ်

"သဘောထားအမြင်များ ပြောင်းလဲကြ"

ယနေ့မှာ ကျရောက်သော နိုင်ငံတကာ အမျိုးသမီးများနေ့ မတ်လ ၈ရက်၊ ၂၀၁၄ခုနှစ်တွင် ကျမတို့ အမျိုးသမီးများ အတူတကွ လာရောက်ပူးပေါင်းပြီး ကျမတို့၏ အစိုးရများ၊ အလုပ်ရှင်များ၊ မိသားစုများနှင့် ရပ်ရွာလူထုများအနေဖြင့် ခြေတလှမ်းနောက်ဆုတ်ပြီး ကျမတို့ အမျိုးသမီးများသည် ဘယ်သူတွေလဲ၊ ကျမတို့ ဘာတွေလုပ်နေလဲ အသိအမှတ်ပြုပေးရန်နှင့် ကျမတို့ တောင်းဆိုသံတွေကို နားထောင်ပေးဖို့ တောင်းဆိုလိုက်ပါတယ်။ အမျိုးသမီးများအတူတကွ စည်းလုံးခြင်းအင်အားနှင့် အပြောင်းအလဲအတွက် ကျမတို့၏ ဆန္ဒများနှင့် အမျိုးသမီးများသည် လူထုအသိုင်းအဝိုင်းကြားမှာ မြင်သာသော ခေါင်းဆောင်များ၊ ဖန်တီးသူများ၊ အပြောင်းအလဲ ပြုလုပ်သူများနှင့် အခွင့်အရေး ရရှိသူများအဖြစ် ကျမတို့မြင်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် သင်တို့ ယနေ့ အမျိုးသမီးများအပေါ် မြင်နေသော အမြင်များကို ပြောင်းလဲရန် ယနေ့ဖိတ်ခေါ်လိုက်ပါသည်။

အမြဲလိုလို လူမှုအသိုင်းအဝိုင်းမှ ကျမတို့ အမျိုးသမီးများ အလုပ်အား ဒုတိယတန်း အလုပ်အဖြစ်သာ မြင်ကြသည်။ ကျမအား တန်ဖိုးထား မခံရခြင်း၊ လုပ်ခမရခြင်းနှင့် ကျမတို့အလုပ်မှာ လူမြင်ခံရခြင်း မရှိပေ။ ကမ္ဘာပေါ်ရှိ မညီမျှခြင်းမှာ ချမ်းသာသော လူရေယောက်၏ ဝင်ငွေမှာ ဆင်းရဲသော လူ၃.၅ ဘီလီယံ၏ ဝင်ငွေထက် ပိုပြီး ပိုင်ဆိုင်သည်။ ကမ္ဘာ့အဆင်းရဲဆုံးအုပ်စုတွင် အမျိုးသမီးများမှာ ၇၀ ရာခိုင်နှုန်း ပါဝင်သည်။ ထိုအမျိုးသမီးများမှာ စက်ရုံများတွင် အလုပ်လုပ်ကြပြီး ဝင်ငွေနည်းပါးခြင်း၊ အလုပ်သမား အခွင့်အရေးများ ကာကွယ်မှု မရခြင်းနှင့် အမြတ်ထုတ်ခံရမှု အမြင့်ဆုံး ခံရသူများဖြစ်သည်။ ကျမတို့အလုပ်သမားများမှာ အတင်းအကျပ် အလုပ်ခိုင်းစေခံရခြင်းနှင့် လုပ်ခလစာ နည်းပါးသည့် အလုပ်များတွင် ရွှေ့ပြောင်းသွားလာ လုပ်ကိုင်ကြရသော်လည်း ရရှိလာသော ဝင်ငွေမှာ မိသားစုနှင့် မိမိတို့ အသိုင်းအဝိုင်းအတွက်သာ ပြန်လည်ပံ့ပိုးပေးကြသည်။ အိမ်ဖော်အလုပ်သမားများမှာ လုပ်ခလစာ အရမ်းနည်းပါးပြီး အလုပ်သမား အခွင့်အရေးများအရ ဥပဒေများလည်း ခံစားခွင့်မရဘဲ အကြမ်းဖက် ဖော်ကားမှုများကိုလည်း ခံကြရသည်။ အထည်ချုပ်စက်ရုံများတွင် အလုပ် လုပ်ကြရသော အမျိုးသမီးတစ်ဦး၏ တနှစ်ဝင်ငွေသည် ကမ္ဘာ့အချမ်းသာဆုံး ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦး၏ တစက္ကန့်ဝင်ငွေထက် နည်းပါးသည်။ လိင်အလုပ်သမားအားလည်း ရာဇဝတ် ကျူးလွန်သူများ အဖြစ် သတ်မှတ်ပြီး ခေတ်နှင့် မလျော်ညီသော ဥပဒေများကို အသုံးပြုပြီး လိင်မှုဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းများတွင် လုပ်ကိုင်ကြသူများအား အလုပ်သမားအဖြစ်သော်လည်းကောင်း အိမ်ထောင်ဦးစီးအဖြစ်သော်လည်းကောင်း သတ်မှတ်ခြင်းမရှိပေ။ ကျမတို့ ယနေ့နေထိုင်သော လူမှုအသိုင်းအဝိုင်းများနှင့် လုပ်ငန်းများတွင် အမျိုးသမီးများ၏ မိသားစုများအား

ပြုစုစောင့်ရှောက်ပေးခြင်းနှင့် အိမ်ထောင်တာဝန် စီမံခြင်းများအား တန်ဖိုးထားခြင်းမရှိဘဲ လုပ်ခလစာလည်း ရရှိခြင်း မရှိပေ။

မကြာခင် ကျမတို့ လူမှုအသိုင်းအဝိုင်းမှ အမျိုးသမီးများအား လူ့အခွင့်အရေး မရှိသော သားကောင်များအဖြစ် မြင်ကြပြီး အမျိုးသမီးများ၊ မိန်းကလေးများအား အကြမ်းဖက်ခံရခြင်းအား မျက်ကွယ်ပြုထားကြသည်။ အမျိုးသမီးများအား အကြမ်းဖက်ခြင်းအား သဘာဝပုံမှန်တခုအနေဖြင့် ကျမတို့၏ ပတ်ဝန်းကျင် အသိုင်းအဝိုင်း အဆင့်ဆင့်တိုင်းက လက်ခံထားကြသည်။ အမျိုးသမီးများနှင့် မိန်းကလေးများမှာ အကြမ်းဖက်ခြင်းကို မိမိ အိမ်တွင်းနှင့် လမ်းမများပေါ်တွင် ရင်ဆိုင်ကြရသည်။ အကြမ်းဖက်ခြင်းကို ကျူးလွန်သူများမှာ မိသားစုဝင်များ၊ လူထုခေါင်းဆောင်များ၊ ဂဲများ နှင့် စစ်သားများ အမြဲလိုလို ကာကွယ်ပေးမှု တရားမျှတမှု မရရှိပေ။ ကျမတို့ အစိုးရများအနေဖြင့် "အမျိုးသမီးများအား ခွဲခြားဆက်ဆံမှုပပျောက်ရေးနှင့် အမျိုးသမီးအခွင့်အရေး ကြေငြာစာတမ်း" အားလေးစားလိုက်နာမှု မရှိဘဲ အမျိုးသမီးများအတွက် အခြေခံအခွင့်အရေးများနှင့် လုံခြုံရေး၊ ခွဲခြားဆက်ဆံမှု ပပျောက်အောင် ပြုလုပ်ပေးရေးများ အားနည်းနေပါသည်။

မကြာခင် ကျမတို့ လူ့အသိုင်းအဝိုင်းမှ အမျိုးသမီးများအား ဒုတိယ နိုင်ငံသားအဆင့်အနေဖြင့် သတ်မှတ် အမြင်များ ရှိနေပြီး အမျိုးသမီးများ၏ နိုင်ငံသား အခွင့်အရေးများ၊ ပညာရေးနှင့် ကျန်းမာရေးအခွင့်အရေးများကို အသိအမှတ် မပြုကြပေ။ အာရှနိုင်ငံ အများစုတွင် ဌာနေတိုင်းရင်းသား အမျိုးသမီးများအား အခြေခံ နိုင်ငံသား အခွင့်အရေးများအား တားဆီးခံထားရပြီး စုပေါင်းလုပ်ဆောင်ခွင့်နှင့် မြေယာများနှင့် အရင်းအမြစ်များ ပိုင်ဆိုင် ခွင့်၊ အမျိုးသမီးများနှင့် ၎င်းတို့ သားသမီးများအားအနိုင်ငံသား ဖြစ်ခွင့်နှင့် တို့လည်း တားဆီးခံရခြင်းတို့ အပါ အဝင် ဖြစ်သည်။ ဌာနေတိုင်းရင်းသူများ၊ ရွှေ့ပြောင်းအလုပ်သမား အမျိုးသမီးများနှင့် လိင်အလုပ်သမားများမှာ လုပ်ငန်းရှင်များ၊ အစိုးရ အရာရှိများ၊ ကျောင်းများနှင့် ကျန်းမာရေး ဆေးခန်းများတွင် ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် ခွဲခြားဆက်ဆံခြင်း ခံရပြီး အမျိုးသမီးအများစုနှင့် ကျမတို့ ကလေးများမှာ ကောင်းမွန်သင့်တင့်သော ပညာရေး နှင့် အခြေခံ ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှုတွင် (ဥပမာ- HIV ကုသရေးဆေးများ ရရှိခြင်း)လည်း တားဆီး ခံထား ရသည်။

မကြာခင် ကျမတို့ အမျိုးသမီးများအခွင့်အရေးကို အရေးမကြီးသော အရာအဖြစ် မြင်ကြသည်။ အထူးသဖြင့် ကမ္ဘာကြီး ဖွံ့ဖြိုးမှု အစီအစဉ်များတွင် အမျိုးသမီးအခွင့်အရေးများကို ထည့်သွင်းခြင်း မရှိပေ။ အာရှတွင် ဌာနေတိုင်းရင်းသူများ၊ ကျေးလက်နေ အမျိုးသမီးများနှင့် ဆင်းရဲသော အမျိုးသမီးများမှ တရားဥပဒေ အသိအမှတ်ပြုမှုနှင့် UNDRIP နှင့် CEDAW အောက်ရှိ စုပေါင်းလုပ်ဆောင်သည့် အခွင့်အရေးများအား လုပ်ဆောင်ရာတွင် အခက်အခဲ စိန်ခေါ်မှုများ ဆက်လက် ရင်ဆိုင်နေရသည်။ ဌာနေတိုင်းရင်းသူများနှင့် ကျေးလက်နေ အမျိုးသမီးများ၏ မြေယာများအား ဆည်များ၊ ထိန်းသိမ်းရေး လုပ်ငန်းများ၊ စိုက်ပျိုးရေးဆိုင်ရာ စီးပွားရေးအတွက်နှင့် ပူးပေါင်း ဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်များကြောင့် အတင်းဓမ္မ သိမ်းဆည်းခံရသည်။ ကျမတို့

အမျိုးသမီးများသည် မိမိတို့တောတောင် သဘာဝအရင်းအမြစ်များအား ရယူခံစားခွင့်များ ဆုံးရှုံးပြီး ဖွံ့ဖြိုးရေး လုပ်ငန်းများကြောင့် အမွေရှေ့ပြောင်းခြင်း ခံရသည်။

မကြာခင်က အမျိုးသမီးများနှင့် ကျမတို့အသံများကို ဆုံးဖြတ်ချက်ချသောသူများ မမြင် မကြားကြပေ။ အမျိုးသမီးများမှာ နိုင်ငံရေးသမားများ၊ ဥပဒေ ပြုသူများ၊ စစ်တပ်တွင်း၊ အစိုးရတွင်း၊ ဥပဒေနှင့် စီးပွားရေး အဖွဲ့အစည်းများ နှင့် လူထုခေါင်းဆောင်များ စည်းပေးပွဲများတွင် ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် မြင်တွေ့ရခြင်း မရှိပေ။ ကျမတို့ အမျိုးသမီးများမှာ ငြိမ်းချမ်းရေး၊ လုံခြုံရေးနှင့် စီးပွားရေးပေါ်လစီ ဆွေးနွေးပွဲများတွင် ပါဝင်ခွင့်မရဘဲ ခွဲခြားခံထားရပြီး ကျမတို့ သဘောထားအမြင်များနှင့် စိုးရိမ်မှုများမှာ မြင်ကွင်းမှ ပျောက်ကွယ်နေသည်။

ယခု ၂၀၁၄ခုနှစ်တွင် အပြောင်းအလဲတစ်ခုကို ကျမတို့ တောင်းဆိုပါသည်။

ယခုအချိန်သည် ကျမတို့ကို မြင်ပြီး ကျမတို့ အသံများကို ကြားဖို့ ဖြစ်ပါသည်။

ယခုအချိန်သည် ကျမတို့အပေါ်မှာ ထားရှိသော သဘောထား အမြင်များကို ပြောင်းလဲပေးရန်ဖြစ်သည်။

ယနေ့ ကမ္ဘာကြီးတွင် အမျိုးသမီးများအပေါ် မြင်နေသည့် အမြင်ပုံစံများကို ပြောင်းလဲပေးရန် ကျမတို့လိုချင်သည် - လူထုအသိုင်းအဝိုင်းအတွင်း ၁ရာခိုင်နှုန်းသော အာဏာရှိသူတစ်စုမှ ဖန်တီးထားသော မညီမျှသည့် အခြေအနေများဖြစ်သည့် ကြွယ်ဝခြင်း၊ အရင်းအမြစ်များ၊ နိုင်ငံများကြား အာဏာ၊ ဆင်းရဲသူနှင့် ချမ်းသာသူကြား၊ အမျိုးသားနှင့် အမျိုးသမီးကြား ခွဲခြားထားသော အမြင်များကို ပြောင်းလဲပေးရန် ဖြစ်သည်။

အမျိုးသမီးများအတွက် တရားမျှတရေး အမြင်ပြောင်းလဲရန် ကျမတို့ လိုချင်သည်။ လူ့အသိုင်းအဝိုင်းများမှလည်း အမျိုးသမီးများအပေါ် မတရားမှုများကို တိုက်ဖျက်ပေးရန်နှင့် လူ့အားလုံးအတွက် အမျိုးသမီး လှုပ်ရှားမှုများမြှင့်တင်ခြင်း၊ စုစည်းခြင်းနှင့် တရားမျှတမှု တိုးတက်ရန် တောင်းဆိုခြင်းများကို အမျိုးသမီးများ ဘက်မှ ရပ်တည်ပေးရန် ဖြစ်သည်။ အမျိုးသမီးများ မိမိတို့ မြေယာများကို မိမိတို့ ထိန်းချုပ်ခွင့်၊ အမျိုးသမီးများ သင့်တင့်ကောင်းမွန်သော အလုပ်အခွင့်အရေးများနှင့် အသက်ရှင်မှုအတွက် လုံလောက်သော ပင်ငွေရရှိမှုအား အာမခံပေးရန်၊ အိမ်နှင့် မိမိအသိုင်းအဝိုင်းအတွင်း လုံခြုံမှု ခံစားရရန်၊ မိမိတို့ခန္ဓာကိုယ်နှင့် ပတ်သက်ပြီး လိင်ပိုင်းဆိုင်ရာနှင့် ဘဝအတွက် ကိုယ်ပိုင်ဆုံးဖြတ်နိုင်ရန် ကျမတို့ မြင်ချင်သည်။

ကျမတို့ လိင်အလုပ်သမားများအပေါ် လူမှုအသိုင်းအဝိုင်းမှ ထားရှိသော အမြင်များကို ပြောင်းလဲပြီး အသိုင်းအဝိုင်းတစ်ခုလုံးက မျက်လုံးဖွင့်ပြီး ကျမတို့ကို အမြင်သစ်နှင့် ကြည့်စေချင်ပြီး ကျမတို့၏ စစ်မှန်သော အသံများကို နားထောင်စေချင်သည်။ လိင်အလုပ်မှာ အလုပ်တစ်ခုဖြစ်ပြီး ကျမတို့အား အရက်ရစေခြင်းနှင့် ခွဲခြားဆက်ဆံမှုများအား အဆုံးသတ်စေချင်သည်။

ကျမတို့ ရွှေ့ပြောင်းအလုပ်သမားများ အပေါ်တွင်လည်း လူမှုအသိုင်းအဝိုင်းမှ ထားရှိသော အမြင်များကို ပြောင်းလဲစေချင်သည်။ ထို့မှ ကျမတို့ ရွှေ့ပြောင်းအလုပ်သမားများအား ခွဲခြားဆက်ဆံခြင်းများ မရှိဘဲနှင့် ဂုဏ်သိက္ခာရှိစွာ ဆက်ဆံခံရမည်ဖြစ်ပြီး အိမ်ဖော်အလုပ်သမားများနှင့် အခြားအလုပ်အဖြစ် သတ်မှတ်မခံရသော ကဏ္ဍရှိ အလုပ်သမားများအား အလုပ်သမား ဥပဒေအောက်တွင် အသိအမှတ်ပြု လက်ခံပေးပြီး အမျိုးသမီးအလုပ်သမားများကို အကာအကွယ်ပေးရမည်။

ဌာနေ တိုင်းရင်းသားများကြားတွင်ရှိသော လိင်ပိုင်းဆိုင်ရာ အမြင်သဘောထားများအရ မိရိုးဖလာ ဥပဒေများ၊ လိုက်နာကျင့်သုံးမှုများနှင့် ယုံကြည်မှုများကြောင့် အမျိုးသမီးများနှင့် မိန်းခလေးငယ်များအား ဖိနှိပ်ထားခြင်းနှင့် အမြတ်ထုတ်ခြင်းများအား ရပ်တန့်ပေးရမည်။

HIV ရှိသော အမျိုးသမီးများအတွက် သင့်တော်သော ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှု ပေးရန် ကျီအတို့ လိုချင်သည်။ ကျမတို့ လူမှုအသိုင်းအဝိုင်းမှ ပိုမို ရွေးချယ်စရာနည်းလမ်းများ ထောက်ပံ့ပေးရန်နှင့် ကျန်းမာရေး စီမံခန့်ခွဲမှုတွင် အမျိုးသမီးများနေရာရရန်အတွက် ထောက်ပံ့ပေးရန် ဖြစ်သည်။ ထို့အပြင် ကျမတို့ အစိုးရအနေဖြင့် အမျိုးသမီးများ၏ လိင်ပိုင်းဆိုင်ရာ ကျန်းမာရေး ဖြစ်သော HIVရှိ အမျိုးသမီးများ၏ လိုအပ်ချက်များအတွက် ပံ့ပိုးမှုများ ပြုလုပ်ပေးရန် လိုချင်သည်။

အစိုးရအနေဖြင့် နိုင်ငံတကာ ဥပဒေများနှင့် နိုင်ငံဥပဒေများကို အကောင်အထည် ဖော်ရာတွင် အမျိုးသမီးများနှင့် မိန်းခလေးငယ်များ၏ အခွင့်အရေးများ တန်းတူရေးနှင့် တရားမျှတရေးအတွက် မြှင့်တင်ရာတွင် ပွင့်လင်းမြင်သာမှုနှင့် တာဝန်ယူမှု ရှိရန် ကျမတို့ မြင်ချင်သည်။

ယနေ့ အမျိုးသမီးများ အနေဖြင့် ကျမတို့သည် မတူညီသော နေရာဒေသများနှင့် အလုပ်ရာထူးများ၊ မတူညီသော နိုင်ငံများ၊ တိုင်းရင်းသားများ၊ မတူညီသော ယုံကြည်မှုနှင့် အတွေ့အကြုံများမှ လာကြသည်။ ကျမတို့ စုစည်းမှု စွမ်းအားဖြင့် ကျမတို့၏ ပန်းတိုင်ဖြစ်သော “သဘောထား အမြင်များ ပြောင်းလဲရန်” ဖြစ်သည်။ ကျမတို့ လူထု အသိုင်းအဝိုင်းများအား ၎င်းတို့၏ သဘောထား အမြင်များ ပြောင်းလဲရန် ဖိတ်ခေါ်ပြီး ယနေ့ ကျမတို့နှင့် လာရောက်ပူးပေါင်းပြီး ကျမတို့၏ အားသာချက်များ၊ ကွဲပြားမှုများ၊ မတူညီမှုများအား အသိအမှတ်ပြု လေးစားပေးရန်နှင့် ကျမတို့ တောင်းဆိုသည့် အပြောင်းအလဲအား အသိအမှတ်ပြုပေးရန် တောင်းဆိုလိုက်သည်။

လက်မှတ်ရေးထိုးထားသော အဖွဲ့အစည်းများ

1. MAP Foundation
2. EMPOWER
3. Asia Indigenous People Pact (AIPP)
4. Asia Pacific Forum for Women Law and Development (APWLD)

5. Indigenous Women Network of Thailand (IWNT)
6. Mekong Migration Network (MMN)
7. Shan Women's Action Network (SWAN)
8. Women's League of Burma (WLB)
9. Burmese Women Union (BWU)
10. We women Foundation
11. Foundation of Child Understanding (FOCUS)
12. Human Rights Development Foundation (HRDF)
13. Women Studies Center, Chiang Mai University (WSC)/FORWARD
14. MPlus Foundation
15. Kachin Women's Association in Thailand (KWAT)
16. Sangsan Anakot Yawachon Development Project (Sangsan)
17. Raksthai Foundation
18. Thai Positive Women network (TPWN)
19. New Life Center Foundation (NLCF)
20. V-Day Community
21. Worker Solidarity Association (WSA)
22. Migrant Workers Federation (MWF)

ဆက်သွယ်ရန်

ထိုင်းဘာသာ

Kanchana Di-ut , kanchanadiut.jaisat@gmail.com , 085 865 1979

အင်္ဂလိပ် ဘာသာ

Tanya Lutvey – Tanya@aippnet.org , 087 051 5049

မြန်မာဘာသာ

သဲသဲ ၊ peace@womenofburma.org , 083 565 1937